

10/2020

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ČESKÉ POVÍDKY

Miro Švercel

Země Nikoho

Ivana Molnářová Dubcová

ONV

Věra Mertlíková

Kukačka

PUBLICISTIKA

Robert Kostěnek

Přišlo to z vesmíru

Anglie v ohrožení! 1

Cena: 95 Kč – 4 eura

9 771804 660004

10

Carrie Vaughn
Gremlin

UKLIDÍME JAKOUKOLIV VAŠÍ BUDOVU A PLOCHY,
OD NEMOCNIC PO SKLADY.

VYDEZINFIKUJEME JAKÉKOLIV VAŠE PLOCHY.

VYLEŠTÍME JAKÉKOLIV VAŠE SKLO.

UMYJEME VAŠE AUTA, VYDEZINFIKUJEME JE OZÓNEM.

DEJTE NÁM JAKOUKOLIV ZAKÁZKU V OBLASTI

ÚKLIDU/SPRÁVY BUDOV A MY DÁME

50 PROCENT ZISKU ČASOPISU XB-1.

POPTÁVKY : MARKETING@CASOPISXB1.CZ

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Šéfredaktor

Vlado Riša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 10. 2020

Cena 95 Kč (4 EURA)

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Pavol Martinický

Zahraniční SF

Carrie Vaughn: Gremlin 3

Domácí SF

Miro Švercel: Země Nikoho 24

Ivana Molnárová Dubcová: ONV 33

Věra Mertlíková: Kukačka 44

Publicistika

Robert Kostěnek: Přišlo to z vesmíru – Anglie v ohrožení! 1 61

Fantastická věda

Akustické tajemství Stonehenge;
Kokotice jako tasemnice; Zmrznout jako kolibřík? 60

Filmfaroniáda

Noví mutanti; Relic; Projekt Power; Yummy: Palm Springs;
Králové videa; *Klapka!* 66

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; Leonard Medek: Taranitový triptych

Emma Karinsdotter: Ostrov Tisíce hvězd;

Petr Holý: Nihilista na balkonu;

Luděk Pešek: Past na Persea;

Joe Abercrombie: Trocha zlé krve;

Daniel Novotný: Normálninec;

Jakub Hoza: Projít ohněm;

Karen Thompson Walker: Snílci;

Dave Rudden: Rytíři vypůjčené temnoty;

Lukáš Záleský: Čtyři strany mince;

František Kotleta: Válkotvůrci; *Nové knihy* 72

Svět se doopravdy zbláznil, aneb černočerná sci-fi skutečností...

Zpráva o tom, že žárovku vynalezl černo-
noch a nikoli Edison mě až tak nepřekvapila. Za a) Edison ji nevynalezl, jen na ni dokázal získat patent a průmyslově ji využít, zatímco dvacítku jeho předchůdců tak úspěšná nebyla. Za b) my, co jsme prošli socialismem víme, že všechny zásadní vynálezy, tedy i žárovky pocházejí z Ruska. o))))).

Současně přišlo vyjádření Americké filmové akademie o tom, jaké atributy (jsou tam přesná procenta nebo počty herců, produkčních a marketingových pracovníků, stážistů i jiných filmových profesí včetně kameramanů či kostýmních návrhářů, které musí být obsazeny příslušníky jiné než bílé rasy, ženami, lidmi se zdravotním postižením nebo s menšinovou sexuální orientací) musí mít film, aby mohl být do oskarového hodnocení zařazen. Tak mi napadá, jak na tom budou filmy pocházející z Afriky, eventuálně Asie. Budou muset povinně mít bílé herce, kameramany, šatnářky, aby byla dodržena ona vyžadovaná rozmanitost?

Scifističtí autoři jsou ve vymyšlení post-apokalyptických společností velmi vynalézaví, avšak takové nesmysly se zatím v literatuře příliš nevyskytují. Což není zase až tak úplně pravda, protože jsem nedávno (tak před rokem či dvěma) zaznamenal poznámku, že jestli autor chce uspět v renomovaných amerických SF literárních cenách, musí jeho hrdina být gay, černo-
noch a ještě i muslim. Nakonec nemůže prý být na škodu, když to bude přeoperovaná žena.

To bylo vcelku nedávno, ale situace začíná gradovat.

U nás jsou autoři zatím strašně pozadu. V Daidalovi jsem nenarazil (zaplat pánbůh) ani na jednu takovou povídku, ale já četl až druhé kolo, takže tam možná nějaká byla a byl jsem jí uchráněn.

Nicméně se na celém světě opět vynořilo ono socialistické: Kdo nejde s námi, jde proti nám, což je šíšerné, jak říkával můj zesnulý bratranec, když byl prtě.

Mám z toho vývoje docela obavy, ale na druhou stranu si říkám, že selský rozum to snad nepřipustí. A hrozně moc bych se nechtěl mýlit.

Vlado Ríša

Na co se těšit v časech SARS-COV-2

Správný fan, scifista či/li fantazák žije knížkami počítaje v to i komiksovou tvorbu, cony, larpy, festivaly - a filmy, potažmo seriály. Koronavirová rána morová přiškrtila na nějakou dobu knižní produkci, naštěstí nám žánrová literatura vzkvétá. S akcemi je to horší, ale komunita scifantasy (a hororu) se drží. Některá setkání proběhla online, další se konala hned, jak pravidla bezpečnosti dovolila, jiná byla přesunuta na podzim. Crom nám přeje, ať je zase neodloží! V září se konal Coniáš, ve stejném termínu slovenský Comics Salón 2020 MINI a malá, ale milá Oslava Bilbových narozenin. Počátkem října čeká kultovní Trpaslicon (v náhradním termínu), o měsíc později listopadu velice příjemné Replicon či Bílcon (opět souběh načasování). Slavnostní závěr scifistického roku, brněnský Fénixcon, bude letos zasvěcen památce Karla Čapka s jeho geniálním dramatem R. U. R., od jehož knižního vydání uplyne letos 100 let. Kdo se zajímá o sci-fi i záhady, může v listopadu vyrazit do Nitry, před lety dějiště Parconu, na mezinárodní konferenci Phoenix – Sfinga.

To je všechno fajn a doufám, že optimismus zůstává na místě. Filmová a seriálová produkce předávaná streamovacími službami (Netflix, HBO GO, Apple TV+, Amazon Prime Video, Dis-

Raised by Wolves

ney Channel...) nebo půjčovnami (O2TV, Google Play nebo iTunes) poskytuje opulentní nabídku, žel občas kulhající co do kvality. Námětově pozoruhodný seriál „Raised by Wolves“, v němž androidé vychovávají člověka, natočil sice legendární režisér Oliver Stone – ale dílo zatím nepřekročilo průměrné hodnoty a minimalistickou atmosféru.

Komu nejsou internetové kanály po chuti nebo kdo miluje stříbrné plátno, nabízela se multikina či artové sály. Jenže koronavirus hodil na kinematografii přímo Neptunův trojzubec

a stopku. Ještě než došlo k oživení, zklamala očekávaná „Mulan“ a Nolanova časovka „Tenet“ může u někoho budit bouři nadšení, u jiného dojem bondovky křížené s odvážnou filozoficky matematicko-fyzikální hypotézou, což kinosály tak docela nenaplní.

Vrcholem ironie pak byl moment, kdy se Batman nakazil netopýřím virem: Robert Pattinson, jeho nový představitel, ulehl s COVID-19.

Těžko odhadovat, jak se bude během podzimu odvíjet pandemie a co na to filmový průmysl. Dočkáme se alespoň před koncem roku premiéry bondovky s „Není čas zemřít“? Rozloučení s Daniellem Craigem vypadá podle trailerů parádně... Ale pořad zbývají nové snímky zamýšlené na příští měsíce, ba roky. Hollywood plánuje minimálně ve střednědobém horizontu. Píšme si do diářů tituly, které znějí přímo mlsně: namátkou „Mad Max: The Wasteland“; už pět let M. Bayem připravovaný sci-fi thriller Time Salvager, zaměřený na skupinu cestujících v čase, která se snaží zachránit Zemi; sequely „Zdrojový kód“, „Avatar“, „Já, legenda“, „Hancock“, „Já, robot“; remaky „Velké nesnáze v Malé Číně“, „Flash“, „Akira“ – a další... Pokud by si někdo pomyslel, že filmová fabrika ztrácí invenci, pak vězte, že se můžeme těšit (nebo obávat) chystané adaptace věhlasného románu Dana Simmonse „Hyperion“.

Františka Vrbenská

Leonardovy křtiny

V pátek jedenáctého září proběhl v Marpek whisky baru v Dejvicích křest nového románu Leonarda Medka **Taranitový triplet**. Úlohy otce křtitele se pod přísným dohledem Františky Vrbenské ujal sám autor za pomoci nakladatele Michaela Bronce a zhostil se jí skvěle. kniha byla pokřtěna whisky ze zásob majitele baru.

Gremlin

(GREMLIN)

ČÁST 1

Natálie Voronovová vrazila z boku do krytu kokpitu svého Jak-3 a hlavou v kožené kukle se udeřila o jeho strop. V uších jí zvonilo a před očima jí tančily skvrny, setřásla však bolest a zamžourala přes letecké brýle.

Svět venku se naklonil.

„Nět!“ zaječela a přitáhla knipl vši silou k sobě. Ještě nebyla tak úplně ve vývrtce; kdyby ano, nezbylo by z ní nic víc než rozmáznutá šmouha trosek na zemi. Další oběť Stalingradu.

„Voronovová, zasáhl tě?“ zaskřehotal hlas ve vysílačce.

Její parťačka, Jelena Kirovová. Natálie měla plné ruce práce, takže jenom zavrčela, místo aby jí dala nějakou srozumitelnou odpověď. Jak se vzpouzel a pořád ji táhl dolů, třebaže se snažila ho zvednout. A pak se jí najednou podařilo letadlo vyrovnat, začala znovu stoupat a kvílení motoru nahradilo zdravé brumlání. Zpod jejího sedadla se šířily vibrace a pronikaly jí do rukou. Zbývalo odstranit poslední nepravidelnost, Jak ale byl opět její. Přidala plyn, s řevem vyrazila vpřed, opsala oblouk a zamířila zpátky k boji.

„Natálie!“

„Jsem v pohodě, jsem v pohodě,“ zavolala na Jelenu. „Zasáhly mě nějaké trosky. Vracím se k dalšímu náletu.“

Hlídky objevily formaci německých bombardérů a 586. stíhací letecký pluk jí vyrazil v ústřety. Doprovod bombardérům dělal houf Messerschmittů připomínající vosí roj. Studený, čistý vzduch naplnil hukot motorů, bzučení hmyzu v mnohem větším měřítku.

Rozpoutal se zmatek. Tucet stíhačů její letky proti tuctu německých, kteří se je snažili odlákat od bombardérů. O ty se nemusela zajímat; bombardéry měla na starosti jiná letka. Jejím úkolem bylo zaměstnat stíhače.

Strach jí proměnil paže a nohy v kusy ledu. Napovídal jí, ať se nehýbe, ať se schová, že pak bude možná v bezpečí. Na to bylo ovšem příliš pozdě, když teď byla tisíce stop vysoko ve vzduchu a blížila se k nepříteli. Ignorovala své tlukoucí srdce, spolehla se na výcvik, na vžitě reakce, a na svoji nesmírnou touhu ničit německá letadla.

Natálie zapátrala po Jeleně, která se od bitvy oddělila, aby na ni dohlédla, a teď uháněla zpět po jejím boku. Stíhačky se prudkými manévry snažily uhnout z palebné linie. Sledovala, jak se stáčejí a obracejí, a snažila se předpovědět, kde by mohly skončit. Nešlo o to střílet do míst, kde právě byly, ale tam, kde se měly ocitnout o úder srdce později. A jestli bude mít štěstí, jedno z letadel se mihne přímo před jejím hledáčkem a ona ve stejném okamžiku instinktivně stiskne spoušť, ještě než jí dojde, co vlastně vidí.

A právě to se stalo. Jeden z messerů zamířil přímo před ní prudce dolů, na okamžik zůstal viset ve vzduchu a nabídl se jí jako oběť. Začala střílet, její zbraň vyštěkla dávku kulek – a minula. Žhavé stopy prořízly vzduch a německý pilot obrátil letadlo ostře vzhůru, nezasažen. Natálie zaklela a udeřila pěstí do krytu kokpitu. *Měla ho...*

Vzápětí se však stíhačka rozpadla na kusy. Kov se kroutil a trhal a nýty přšely z nebe jako konfety. Motor explodoval

a vychrlil černý dým a messer se proměnil v oblak trosek a kouře, v němž zahlédla padající tělo. Možná se zmítalo, ale možná taky ne, každopádně šmátralo po padáku, ten se však nacházel mimo dosah.

Byla tak blízko, že prolétla troskami. Jejich kousky bubnovaly do krytu kokpitu – reflexivně se přikrčila. Její vrtule zakašlala, jak se prořezala něčím, co ji zasáhlo. Znovu přidala plyn, motor se opět rozeřval a neztratil na síle.

Jakmile letadlo zase vyrovnala, během dvou vteřin provedla vizuální kontrolu. Všechny přístroje – výškoměr, gyroskop, otáčkoměr – byly stabilní. Kryt kokpitu nepraskl, zůstal bezpečný. V trupu nebyly vidět žádné stopy po kulkách. Křídla zůstávala i nadále v jednom kuse. Počkat – při pohledu doprava zjistila, že něco uvízlo zepředu na křídle. Kus látky? Bylo to oblé, tmavě šedé a rozhodně to nepatřilo k jejímu letadlu. Tělo to nebylo; byl si jistá, že pilot vypadl a odlétl vstříc svému osudu. Podívala se zpátky na křídlo v očekávání, že se té věci každým okamžikem chopí vítr a strhne ji. Jenže ona tam byla pořád. A... hýbala se? Vzdušná větru a odmítala se pustit.

A pak sklouzla přes okraj a zmizela pod křídlem.

Měla vidiny. Nebo bláznila. Řekla si, že vzhledem k válce a bojům to bylo asi nevyhnutelné.

Ve vysílačce se ozval Jelenin smích. „Natálie, dostala jsi ho!“

„Ale nedostala,“ zamumlala zmateně, dál civěla na křídlo a čekala, až se ta věc objeví znovu.

Zatímco se zabývala rozpadajícím se Messerschmittem a tím, co z něj vypadlo a přistálo na ní, prostor okolo se vyčistil. Les před ní vybuchoval a dýmal – bombardéry shodily náklad předčasně a pod ochranou zbytku stíhací eskorty prchaly. Hlas ve vysílačce říkal, že se má vrátit, že skončili, že jejich mise byla úspěšná.

Jelena opakovala: „Natálie! Skórovala jsi! Připsala sis první sestřel!“

Byla si docela jistá, že tu stíhačku nezasáhla. Pustila se za ní, to ano, a chystala se k dalšímu náletu. Jenže bojový letoun se potom prostě... rozpadl. Jak to měla vysvětlit? Nikdo by jí nevěřil, protože to, co viděla, bylo neuvěřitelné.

„Poleťme domů,“ zavolala na ni Jelena vesele.

Ať už se stalo cokoli, Natálie nad tím mávla rukou. Byla to prostě jedna z těch věcí. Optická iluze vyvolaná sluncem, kouřem a chaosem.

* * *

Její Jak, elegantní stíhací letoun ve tvaru kulky, zajel na své místo v řadě, zastavil a vrtule se pomalu dotočila. Mechanická Lina přiběhla a strčila pod kola klíny. Natálie nečekala na pomoc, trhnutím otevřela kryt kokpitu a sklouzla dolů po pravém křídle, aby se podívala. Chtěla si ověřit, že nic nenajde a všechno se jí to jen zdálo.

„Natálie!“ zavolala Lina. Malá, podsaditá žena v umaštěné šedé kombinéze si dala ruce v bok.

Natálie jí dala znamení, ať zůstane stranou, poté přejela rukama po hraně křídla, pátravě prozkoumala jeho povrch a dotkla se všech nýtů. Nic, přesně jak tušila. Oddychla si.

ZAHraniční SF

„Děje se něco?“ zeptala se Lina a opatrně přistoupila blíž. Natálie musela mít v očích pomatený pohled, zbytky děsu z podivného letu. V tu dobu už přistály i ostatní pilotky z letky, běžely k ní a jásalý. Oslavovaly vítězství, které však Natálie neprožívala.

„Co je to s ní?“ zeptala se Liny Jelena, která si strhla leteckou kuklu, dlouhé hnědé vlasy se jí rozplétaly.

„Nevím, je vystrašená.“

„Právě si připsala první sestřel. Možná to s ní otrásló?“ Její parťačka zavolala: „Natálie? Neber to tak, že jsi někoho zabila, ale že jsi chránila kamarády. Chránila jsi nás!“

Natálie v duchu znovu viděla tělo německého pilota, jak se řítí k zemi a nemůže dosáhnout na padák. Málem opět namítla, že nikoho nezabila, že je to omyl. Tušila však, že tuhle bitvu už prohrála. Jen doufala, že se jí za to nepokusí udělit medaili.

„Dejte mi minutu. Jen si chci ověřit, že trosky nepoškodily letadlo.“ Kamarádky se držely zpátky a čekaly, až skončí. Všechny to dobře chápaly – tvé letadlo byl tvůj život. Každá měla vlastní rituál.

Křídla byla v pořádku, kola byla v pořádku, vrtule byla v pořádku. Jenže pod kapotou motoru našla Natálie to, co najít nechtěla. Anomálii. Věc, která tam nepatřila a která mohla přilítnout odnikud, přistát na křídle a následně vylouznout do motoru. Náznak něčeho, co nebylo z kovu. Bylo to hladké, jakoby olejovité a měňavé. Na dotyk měkké jako maso. A chvělo se to. Natálie ucukla.

„Natálie?“ zeptala se Jelena tiše.

Musela šokovaně strnout. Nevěděla, co má dělat. Kdyby něco řekla, zněla by jako hysterka. Jedna její část pořád věřila, že musí jít o halucinaci. Příliš se nadýchala spalin. Potřásla hlavou a podařilo se jí klidně odpovědět: „Běžte napřed. Potřebuju ještě chvíli. Sejdeme se na velení.“

„Ať ti to netrvá dlouho.“ Jelena se po ní ustaraně ohlédla, když spolu s ostatními zamířila podél řady letadel pryč.

Nemohlo to být skutečné. Natálie se chtěla zhroutit v soukromí, aby ji Jelena nemusela stavět zpátky na nohy. Roztřeštěně si stýhla rukavice a dotkla se toho, co musela být pokožka – pružná a teplá jako kůže. Ta věc se rozvinula a vylezla ze svého úkrytu. Okraje kapoty se chytily dvě končetiny bez kostí a ze zploštělé hlavy se dolů na ni upřely dvě nemrkající kulaté stříbrné oči. Vyjekla a uskočila. Zjevně to bylo skutečné. Muselo jít o nějaký nacistický trik nebo o tajnou zbraň, která spadla z nebe, aby ji proklela.

Civěli na sebe. Tvor zakašlal a ještě víc se roztřásl. Znovu se svinul, jako by si pořád myslel, že tak unikne pozornosti, a Natálie spatřila řezné rány a odřeniny na jeho hřbetě. Lesklou kůži tam měl rozpáranou, takže odhalovala šedé maso. Takové rány mohl způsobit padající ostrý kov. Skutečnost, že ten tvor nemohl existovat, ustoupila zjevnému faktu, že je zraněný a vyděšený.

Konat dobro bylo v této strašlivé válce těžké. Všichni měli často pocit, jako by se nesnažili vybojovat vítězství, ale prostě získat několik dnů navíc pro sebe a svoji zemi, přečkat ještě několik dalších dnů... Bylo to jako být zraněný a pevně se držet kapoty motoru. Kdo ví, co se může stát, když přežijete? Později uvažovala, proč se toho tvora vlastně ujala, tušila však, že jednoduše využila šance udělat jeden malý dobrý skutek.

„Ššš, to je v pořádku. Podíváme se, co pro tebe můžeme udělat.“

Rozepnula si zip na bundě a nabídla tak tvorovi příjemnější úkryt, než byl studený kov. Ještě chvíli ho musela přemlouvát,

nakonec se však rozvinul. Ukázalo se, že není o nic větší než malý meloun, byl však silný, šlachovitý a samý sval. Měl čtyři končetiny, které končily mocnými, svíjejícími se chapadly. Vklouzl jí za bundu, stočil se do koule a znehybněl.

No a co teď?

Zapnula si bundu, zklidnila svůj výraz a vydala se za ostatními, kteří se sešli ve velitelské zemljance. Jelena zalapala po dechu, když Natálii uviděla. Natálie si napřed myslela, že se jí nepodařilo zraněného tvora dobře schovat – že si všichni všimli boule pod její bundou a zděsili se.

Nemohla jim tvora ukázat. Jak by jim ho vysvětlila? *Tohle* zničilo německou stíhačku, ne já. Natálie si však nemusela dělat starosti dlouho; Jelena byla rázem u ní a začala ji opečovávat.

„Nat, jsi bílá jako sníh,“ řekla. „Neuvědomila jsem si, že pro tebe byl ten let tak drsný – potřebuješ doušek něčeho ostrého. Pojď, přijijeme si na tebe a zaneseme tvůj sestřel do záznamů.“

Musela být v šoku, možná trochu strnulá, protože si sotva všimla, jak při letu prochladla. Teď ale přemýšlet nemusela, ženy ji totiž obklopily a tlačily ji před sebou. Dotyky na pažích a ramenou jí měly přinést útěchu a přivést ji zpátky.

Tvor se na ni nalepil, pověsil se jí na leteckou kombinézu a pod bundou nebyl vůbec vidět. Byl to jen další záhyb na kůži.

Když Jelena Kirovová seběhla ze schodů a oznámila, že Natálie zaznamenala svůj první sestřel, kapitán Markov, přísný muž s obličejem zjizveným neštovicemi a laskavými očima, se na ně vážně zadíval a požádal, aby mu vše dopodrobna řekly. Všechny začaly mluvit najednou, zatímco Lina odněkud vytáhla láhev vodky, což bylo mnohem víc, než byl její denní příděl. Kapitán o tom ovšem pomlčel, kdyby ji totiž vyhodil kvůli tomu, že u sebe měla až moc vodky, musel by je vyhodit všechny a letka měla už tak málo pilotek.

„Ale já nic takového neudělala,“ prohlásila Natálie nakonec, když se Markov otočil k ní, aby si poslechl její verzi. „Při palbě jsem ho vůbec neměla na mušce. Prostě se rozpadl.“

Nastala odmlka a ona cítila tíhu jejich zklamání.

Potom si Jelena dala ruku v bok. „No, já viděla výbuch. Něco tu stíhačku trefilo a já vím jistě, že to byly tvoje kulky.“

„Bylo tam tolik kouře, že jsi pravděpodobně moc dobře neviděla,“ nadhodila jedna z pilotek a ostatní děvčata kývla a zamumlala na souhlas.

„Navíc jsou messery šmejdy, stačí málo a rozpadnou se. Pravděpodobně jsi ho nemusela zasáhnout nijak *moc*.“

Nebyla to pravda, Messerschmitt byl dobrá letadla, přesto se všichni zasmáli, protože byli ve válce a takhle se v ní mluvilo. Lina jí strčila do ruky kelímek s vodkou a vděčná Natálie si zhluboka lokla a uvolnila se, když se jí útroby začal šířit prudký přívál tepla.

Tvor se pohnul a ona si přejela rukou po bundě, aby ho uklidnila. Pomohlo to.

Markov dál předstíral přísnost, koutky úst se mu však kroutily v úsměvu. „Co kdybychom to do záznamů zanesli jako asistenci? Byla jsi u toho, vystřelila jsi po něm a on spadl.“

„Nebudu se s vámi přít, kapitáne.“

Všichni zajásali.

„Viděla jsi, co se stalo s pilotem? Otevřel padák? Budeme mít zajatce?“ zajímal se Markov.

„Padák jsem neviděla,“ odvětila.

Všichni znovu zajásali.

* * *

Za soumraku mohla Natálie na letišti předstírat, že nejsou uprostřed války. Někde osaměle brumlal motor, jak ho mechanici testovali. Na kraji ranveje postával hlouček lidí, předával si čturu a vyprávěl historky. Tu a tam se ozval smích. Další lidé mířili do zemljanky s jídelnou. Přezili další den a zapadající slunce nyní vrhalo známé stíny. Chladný vzduch naznačoval, že se blíží podzim, a člověk si mohl představit, jak se vrací domů k teplému ohni, čaji a rodině a všechno je, jak má být. Jen na minutu zavřela oči a představila si to.

U jídelny položila Jelena Natálii ruku na rameno a zadívala se jí do očí, jako by jí mohla nahlédnout do mysli a zjistit, co se v ní děje. „Opravdu jsi v pořádku?“

„Jsem trochu oťresená,“ přiznala Natálie, protože něco s ní bylo v nepořádku a všichni to viděli. Potřebovala odvést pozornost. „Budu ale v pořádku. Dobrá večere a trocha odpočinku mě zas postaví na nohy.“

„Dobrá večere? Tady?“ Odfrkla si. Tak blízko Stalingradu se nikdo už celé měsíce dobře nenajedl. V jídelně bylo narváno, strážníci totiž dorazili brzy, aby na ně nezbyly zbytky ze dna hrnce. Vodnatá polévka a suchý chleba, jako vždycky. Alespoň to bylo horké. Teplé jídlo pomohlo trochu zklidnit nervy.

Jelena se zazubila a křikla na kuchaře: „Slyšela jsem, že v tom dušeném je krysa, je to tak? Je pravda, že v kasárnách chytáte krysy a přidáváte je do jídla?“

Jeden z kuchařů odpověděl: „Jednou řekneme, že jo, a co pak uděláš?“

Natálie čekala, že se ta věc pod její bundou pohne, vydá nějaký zvuk. Že vyrazí ven a přes místnost a všechny vyděsí. Jak by to vysvětlila? I když se však občas pohnula, zkroutila jinak končetinu nebo si upravila polohu hlavy, zůstávala schovaná. Natálie nevěděla, čeho se vlastně obává. Místo, aby toho tvora schovávala, měla by o něm všem říct a udělat z něj prob-

lém někoho jiného. Nebo ho prostě někde odložit. O sto metrů dál rostl hájek; tam by mu pravděpodobně bylo líp.

„Jdu se projít,“ oznámila Jeleně a ostatním. „Pročistit si hlavu. Jsem v pohodě, fakt.“ Odpovědi jí byly ustarané výrazy, nechali ji ale jít.

Na krátké, tmavě hnědé vlasy si nasadila pletenou čepici, zapnula si leteckou bundu a propašovala ven hrnek se zbytkem polévky. Bylo jí jenom trošku, věděla jistě, že si toho nikdo nevšimne, přesto se pohybovala až příliš rychle a až příliš podezřele se ohlížela přes rameno. Našla si místo za bunkrem se zásobami a rozeznula si bundu. Možná ten tvor zemřel a ona si už s ním nebude muset lámat hlavu. Ale kdepak, když ucítil čerstvý vzduch, rozvinul se, upřel na ni oči a zamlaskal širokou, jakoby žabí tlamou. Připomínal jí nějaké mořské stvoření, možná pamloka. Jak se dostal pod kapotu jejího motoru?

„Máš hlad?“ zeptala se ho. „No tak, musíš mít hlad,“ zamumlala Natálie, přitiskla mu hrnek k tenkým, gumovým pyskům a naklonila ho, aby tekutina stekla blíž. Neviděla žádný nos, tvor ale musel cítit jídlo.

Když se polévka dotkla jeho kůže, tvor ucukl a otrásl se tak prudce, že jí málem vyrazil hrnek z ruky. Zkusila to znovu, broukala mu, jako by byl kotě, a on na ni za to zasyčel.

Třeba by ho mohla urazit tak hluboce, že uteče.

Chvilí jí stál na klíně, na samotných špičkách končetin, a vypadalo to, že právě to udělá. Pak se ale rozhlédl, rozevřel tlamu, ve které namísto zubů odhalil lesklé kostěné pláty, a upřel oči na boční kapsu její bundy. Chytil se jejího okraje a přitáhl se blíž. Byla příliš překvapená, než aby ho zastavila. Vrazil dovnitř hlavu a zašmátral.

„Hej! Co to děláš?“ Pokusila se ho ze sebe strhnout, měl však tak mocné končetiny, že když se kolem něčeho obtočily, nepustily se. Chytila tvora oběma rukama, potáhla – a kapsa se roztrhla. Ozvalo se zakřupání kovu a Natálie vykřikla. Hodinky, které jí dal otec pro štěstí a které nosila u sebe po celou tuhle zatracenou válku, měla teď v tlamě ta věc.

ZAHRAŇIČNÍ SF

Tvor na ni konečně pohlédl, pomalu přežvykoval a z koutků tlamy mu padaly kovové piliny a kousky pružinek. Zdál se spokojený, stříbrné oči mu potměněly a usadil se mu v nich snový pohled. Hodinky klidně mohly být tím nejvybranějším kaviárem, tak moc to sousto prožíval. Slyšela škrábání, křupání. Ty strašlivé pláty dokázaly rozřezat kov.

„Jak jsi mohl?“ zamumlala a z očí jí tekly slzy. Drsně si je setřela rukávem, rozzuřená sama na sebe. Po celou dobu, za celou válku, ani jednou nebrečela. Odmítala brečet bez ohledu na to, jak dlouho válka potrvá, jak zlá situace bude.

„Jen jsem se ti snažila pomoci. Proč jsi to udělal?“ zasyčela a tvor jí pohled nechápavě opětoval.

Chtěla se ho zbavit. Strhnout ho ze sebe a mrštit jím do lesa tak silně, jak jen to půjde. Zkroutila mu končetiny, aby ho ze sebe serval, jakkoli, a rozdupala ho. Plačtivě vypískl a chytil se jí pevněji, visel na shrnuté látce přímo zoufale. Byl jeden velký sval a držel se jí celým tělem, dokud se jí nepodlomily nohy a ona nedosedla na zem. Lapala po dechu a byla úplně vyčerpaná.

Tvor tiše zakňoural a zabořil se jí do kapsy. Ještě dvakrát žvýkl a poslední kousky hodinek jejího otce zakřupaly a zmizely.

Zadívala se na něj, na toho parazita. Dalším krokem bylo svléknout bundu a nechat ho tady. Dalo se to snadno vyřešit. Jenže pak si všimla, že řezné rány a odřeniny na jeho zádech zmizely. Olejovitá kůže byla hladká a nezraněná.

„Co jsi zač?“ zeptala se.

Tvor se k ní přitulil. Stříbrný lesk v jeho očích zmatněl. Možná spal. Vážil tak málo, že ho sotva vnímala. Objevil se odnikud, aby ho našla. Možná po něm nikdy neměla pátrat. Teď však byl tady.

Natálie si bundu nesvlékla, nenechala ho tam. Věděla, proč se Messerschmitt rozpadl, a nemohla ho nechat v blízkosti letiště a tuctů zaparkovaných letadel.

Netušila, co udělá.

* * *

Tu noc ležela Natálie v posteli, civěla na tmavý strop a naslouchala chrápání okolo sebe. Složenou bundu s tvorem stále uvnitř si strčila pod polštář. Jestli se pokusí utéct a někam vlézt, zjistí to. Nemohla spát, protože čekala, až něco udělá.

Z vedlejší postele se ozval pohyb: Jelena odhodila deku, přikradla se blíž, zvedla tu Natáliinu a vklouzla pod ni. Bylo marné protestovat. Natálie je obě přikryla, uložila jejich ve vlně oblečené nohy a chodidla tak, aby se pod deku vešly obě, a nechala Jelenu přitulit se blíž.

„Nespíš. Poznám to,“ zašeptala Jelena. „Co se děje?“

„Omlouvám se. Prostě jsem... myšlenkami jinde.“

Zněla zmateně. „To ti opravdu tak vadí sestřelení toho nácka?“

Znovu se jí vybavil obrázek, který se jí vpálil do mysli, zmítající se, padající německý pilot. „Ale já ho nesestřelila. On prostě... spadl!“

„Tak o co jde?“

V kapse se mi zabydlel démon... „O nic. Fakt. Budu v pořádku.“

„Ticho!“ zasyčel na ně někdo v místnosti. Obě se zavrtaly hlouběji pod deku.

„Jsme ve válce,“ zašeptala Jelena. „Musíme si zachovat

dobrou náladu. Jestli máme přežít, musíme si ji udržovat navzájem.“

„Jo. Já vím. Díky, že se o mě staráš.“ Natálie kamarádku taky objala.

„Takže mi prokaž laskavost, dobře? Zhluboka se nadechni a spi.“

„Dobrá. Slibuju.“

„Fajn.“ Jelena ji políbila na tvář, skulila se z lůžka, pečlivě Natálii přikryla a odkvapila zpátky do své postele.

Natálie se zhluboka nadechla, přetočila se na bok a zavřela oči. A spala.

* * *

Na druhé straně letiště se nacházely opravná a dílna a za nimi vrakoviště. Tady se nikdy nic doopravdy nevyhodilo, jednotlivé části, jako byly rozlámaný kov, umaštěné převody, kniply, šrouby a nýty, kusy překližky a potrhané látky či vrtule, tu prostě čekaly na opětovné použití. S dostatečným odhodláním by se z těch zahozených dílů dalo postavit celé letadlo.

Tvor se tu mohl dobře nažrat.

Natálie si napřed schovala do kapsy jen hrst šroubů a nýtů. Tvor je popadl a nacpal si je do tlamy. Jeho přežvykování znělo, jako když se trhá ocel, musela se proto schovat, aby je někdo neuslyšel a nenapadlo ho přijít zkontrolovat, co má všechno to skřípání znamenat.

Během několika dní si osvojili rutinu. Natálie se nedbale vydala na procházku k vrakovišti, a když se nikdo neřít, rozepnula si bundu. Tvor vyskočil ven, vrhl se do škvír v potrhaném kovu, sám si z vraků vybral, co chtěl – obvykle něco umaštěného – a zase se vrátil do svého úkrytu tak rychle, že si toho skoro nevšimla. Vzpomněla si, že když jí přistál na letadle, nebyla si jistá, jestli ho doopravdy viděla.

Nakonec se dokonce naučil žvýkat potichu.

Zkusila ho s sebou všude nebrat, vysvětlit mu, že může žít v bunkru pilotek a spát v krabici pod její postelí, kde se mohl snadno schovat. Odmítl ji však opustit. Její bunda se stala jeho domovem. Když ji složenou položila na postel, zůstal uvnitř a spal.

A vydával se s ní i do vzduchu.

Během prvního letu byla nervózní. Šlo o běžnou patrolu, nic, co by jí mělo dělat starosti. Jenže tvor se živil stroji a ona nechtěla, aby se pustil do toho jejího, až budou pár set stop nad zemí.

Sotva motor se škytnutím naskočil, tvor vylezl. Vystrčil hlavu z kapsy a obrátil oči k nebi. Nadmul se, jako by čerpal energii ze slunce. Jednu končetinu přitiskl na kryt kokpitu, aby cítil vibrace. Otevřel tlamu v nějakém výrazu – kdo však mohl vědět, co cítí?

Když potáhla za knipl a letadlo zamířilo vzhůru, vylezl z bundy úplně a přitiskl obličej na střešku kokpitu. Připomínal jí dítě, které s obličejem na okně vlaku sleduje, jak kolem ubíhá krajina.

„Rád lítáš, co?“ zeptala se ho.

Zůstal tak celou hodinu, dokud patrola neskončila a ona se nevrátila zpátky domů. Jakmile se pneumatiky odrazily od přistávací dráhy, vrátil se zpátky do kapsy a stočil se do kuličky, která nebyla ani vidět.

Stala se z toho jejich rutina. Létal s ní, protože to miloval, a ona mu to nedokázala odepřít. Rozuměla mu, ostré slunce a čisté nebe nad mraky ho vábily.